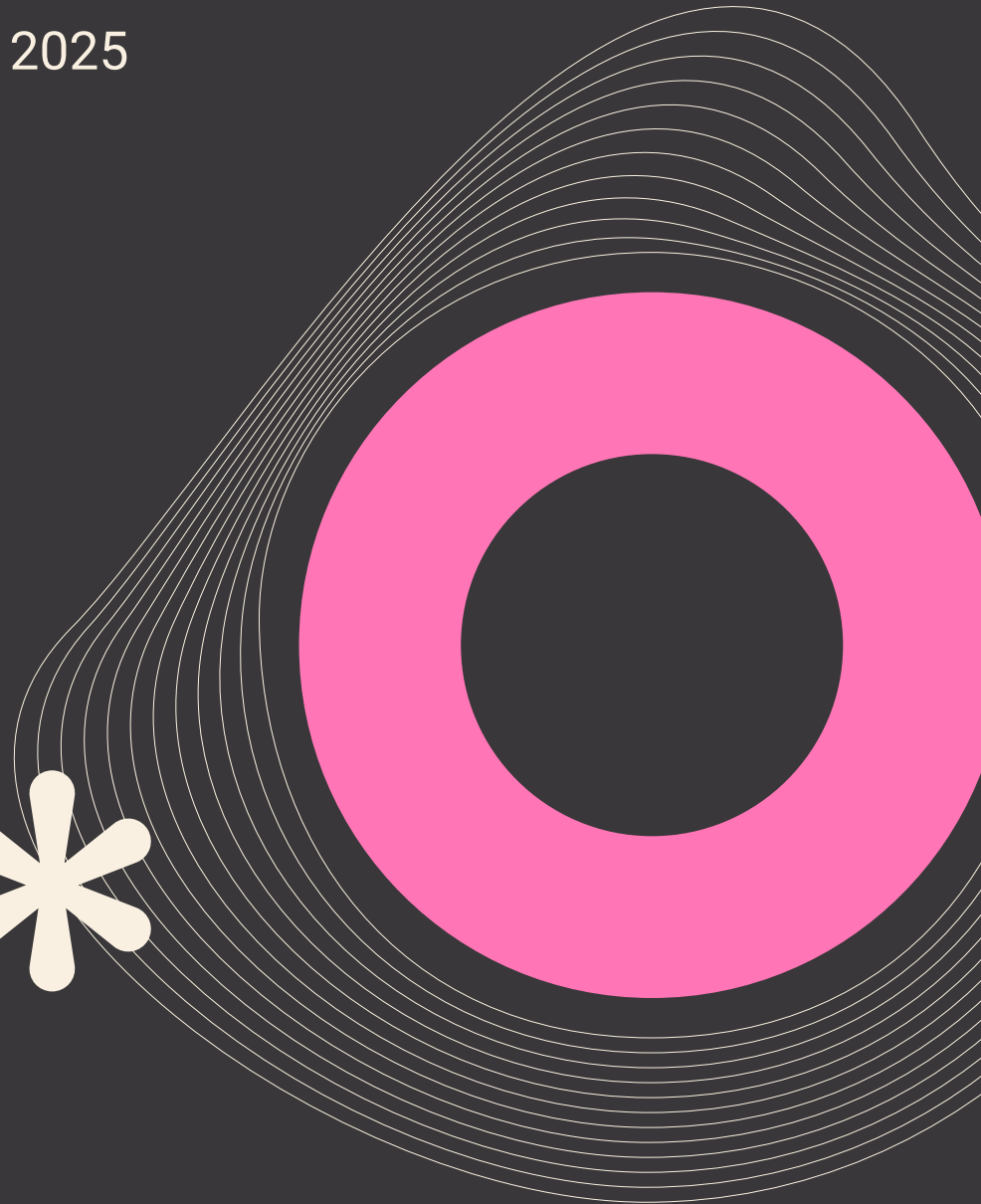

ΚΕΝΆ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΤΑ CORE LABS ΤΟΥ RESILIAGE

5η έκδοση - 15 Μαρτίου 2025

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το **RESILIAGE** είναι ένα τριετές ευρωπαϊκό ερευνητικό έργο (2023-2026) που επικεντρώνεται στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κοινοτήτων μέσω της ενσωμάτωσης της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς στη μείωση του κινδύνου καταστροφών (DRR). Χρηματοδοτούμενο από το πρόγραμμα Horizon Europe, διερευνά πώς η πολιτιστική κληρονομιά, ως σημαντικός πόρος των τοπικών κοινοτήτων, μπορεί να ενισχύσει την κοινωνική ανθεκτικότητα απέναντι σε φυσικούς κινδύνους και ακραία γεγονότα. Διεξάγοντας επιτόπια έρευνα και εμπλέκοντας τις κοινότητες σε σενάρια πολλαπλών κινδύνων, το RESILIAGE στοχεύει στη συνδημιουργία αξιοποιήσιμης γνώσης, ενδυναμώνοντας τις κοινότητες να προετοιμαστούν καλύτερα για τους κινδύνους καταστροφών και να τους μετριάσουν, αντιμετωπίζοντας παράλληλα τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

Επικεφαλής του έργου είναι το Politecnico di Torino και συμμετέχουν 18 εταίροι από 10 χώρες, μεταξύ των οποίων φορείς πρώτης αντίδρασης, φορείς χάραξης πολιτικής, ενώσεις πολιτών και οργανώσεις πολιτιστικής κληρονομιάς. Μέσω των **πέντε εργαστηρίων CORE** (COmmunity REsilience Labs) που δημιουργήθηκαν σε 5 διαφορετικές χώρες - **Famenne-Ardenne (B)**, **Κρήτη (GR)**, **Naturtejo (PT)**, **Trondheim (NO)** και **Karsiyaka (TR)**-, το RESILIAGE χρησιμοποιεί ένα πλαίσιο **Systemic Resilience Innovation (SyRI)** για να αναλύσει τη διακυβέρνηση, την κοινωνική αλληλεπίδραση και άλλους κρίσιμους παράγοντες. Το πλαίσιο αυτό εντοπίζει και βελτιώνει πρακτικές που ενισχύουν την ανθεκτικότητα της κοινότητας, χρησιμοποιώντας την πολιτιστική κληρονομιά στη διαχείριση του κινδύνου καταστροφών και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Επιπλέον, κάθε εργαστήριο CORE ειδικεύεται σε μια συγκεκριμένη κλίμακα διακυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένης της περιφέρειας πόλης, του δήμου, του δικτύου δήμων, της περιφέρειας και της διαπεριφερειακής κλίμακας.

Με την εμπλοκή των ενδιαφερομένων σε συνεργατικές και συμμετοχικές διαδικασίες, το έργο επιδιώκει τη δημιουργία **ψηφιακών εργαλείων** και **ήπιων λύσεων** που ενισχύουν την ετοιμότητα της κοινότητας και προωθούν μακροπρόθεσμες στρατηγικές για την ανθεκτικότητα στις καταστροφές.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Το Βιβλίο #5: Κενά Πολιτικής στα CORE Labs του RESILIAGE παρουσιάζει βασικά ευρήματα από την ανάλυση των σχεδίων ετοιμότητας για καταστροφές στα CORE Labs του RESILIAGE. Η επισκόπηση επικεντρώθηκε στον εντοπισμό κενών πολιτικής, την αξιολόγηση στρατηγικών ετοιμότητας και την ανάδειξη προκλήσεων που αντιμετωπίζουν τα CORE Labs σε **Φαμέν-Αρδέννες, Κρήτη, Naturtejo, Τρόντχαϊμ και Καρσίγιακα**. Ο στόχος είναι η υποστήριξη της ανάπτυξης πιο αποτελεσματικών κατευθυντήριων γραμμών σχεδίων ετοιμότητας που ενσωματώνουν **πολλαπλές οπτικές καταστροφών, τοπικά συμφραζόμενα και σενάρια πολλαπλών κινδύνων**.

Αναπτύχθηκε **δομημένο Πλαίσιο Ανάλυσης** για την αξιολόγηση των σχεδίων ετοιμότητας κάθε CORE Lab. Η αξιολόγηση περιλάμβανε ανασκόπηση της βιβλιογραφίας πολιτικών σε εθνικό, περιφερειακό και δημοτικό επίπεδο, συνεντεύξεις με συνεργάτες των CORE Labs, εργαστήρια με ενδιαφερόμενους φορείς όπως ειδικούς, πολίτες, πρώτους ανταποκριτές και δημόσιες αρχές, καθώς και μελέτες πεδίου που επικεντρώθηκαν στην πολιτιστική κληρονομιά, τις τοπικές ανάγκες και τα θεσμικά περιβάλλοντα.

Η ανασκόπηση της βιβλιογραφίας εντόπισε σημαντικά κενά και εμπόδια στον σχεδιασμό ετοιμότητας για καταστροφές στα CORE Labs.

Παρατηρήθηκε **περιορισμένη συμμετοχή των πολιτών**, με ελάχιστη εμπλοκή των κατοίκων στη φάση σχεδιασμού των σχεδίων διαχείρισης κινδύνων. Υπήρξε **έλλειψη ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης**, με ανεπαρκή μέτρα πρόληψης που οδηγούν σε αναποτελεσματική απόκριση σε καταστροφές. Η **αδύναμη εμπλοκή της κοινότητας** στις φάσεις ετοιμότητας, απόκρισης και ανάκαμψης μείωσε τη συνολική ανθεκτικότητα. Επιπλέον, αναδείχθηκαν **ζητήματα συντονισμού**, λόγω ασαφών ρόλων των φορέων και επικαλύψεων αρμοδιοτήτων, προκαλώντας αναποτελεσματικότητα στις αποκρίσεις. **Περιορισμοί στη χρηματοδότηση** μείωσαν τις επενδύσεις σε δράσεις ετοιμότητας, ανθεκτικότητα υποδομών και ικανότητες έκτακτης ανάγκης. Καταγράφηκαν επίσης **αδύναμες συνεργασίες μεταξύ κυβερνητικών**

φορέων και ΜΚΟ, δημιουργώντας κενά στη διανομή βοήθειας και διαχείριση πόρων. Η **προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς παραμελήθηκε**, καθώς δεν υπήρξε συμμετοχή ειδικών κληρονομιάς στις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων.

Σημαντικά εμπόδια εντοπίστηκαν και στην εφαρμογή πολιτικών. Τα **γλωσσικά εμπόδια** δημιούργησαν δυσκολίες στην πρόσβαση στις τοπικές πολιτικές. Διαπιστώθηκε επίσης **διαφορά μεταξύ πολιτικής και πρακτικής**, όπου ορισμένοι φορείς εφάρμοσαν αποτελεσματικές πρακτικές παρά τις ελλειπείς πολιτικές, ενώ άλλοι απέτυχαν στην εφαρμογή παρά τα καλά διατυπωμένα σχέδια.

Στις επόμενες σελίδες θα επικεντρωθούμε στην ανάδειξη κενών και δυνατών σημείων σε βασικούς τομείς, ώστε να συμβάλουμε στη διαμόρφωση πιο αποτελεσματικών στρατηγικών ετοιμότητας και απόκρισης στο πλαίσιο του έργου RESILIAGE.

Core Lab

**Crete
GREECE**

CRETE GREECE CORE LAB

Core Lab

**Crete
GREECE**

ΚΕΝΆ ΚΑΙ ΕΥΚΑΙΡΪΕΣ ΣΤΗ ΔΙΑΧΕΪΡΙΣΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΫΝ ΣΤΗΝ ΚΡΪΤΗ

Το πλαίσιο διαχείρισης καταστροφών στην Κρήτη εντάσσεται στις ευρύτερες εθνικές πολιτικές της Ελληνικής κυβέρνησης. Η **Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας** του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας έχει την κύρια ευθύνη για την πρόληψη και μετριασμό των καταστροφών. Η κεντρική προσέγγιση διασφαλίζει συνοχή στη μείωση κινδύνου καταστροφών (DRR) σε όλες τις ελληνικές περιφέρειες, συμπεριλαμβανομένης της Κρήτης.

Θεσμικό και διοικητικό πλαίσιο

Το **Εθνικό Σύστημα Διαχείρισης Καταστροφών** παρέχει ολοκληρωμένο πλαίσιο για τον σχεδιασμό, την προετοιμασία, την απόκριση και την αποκατάσταση. Παρά τις εθνικές πολιτικές, υπάρχουν ελλείψεις στην αξιολόγηση πόρων και ασάφειες στους μηχανισμούς συνεργασίας σε τοπικό επίπεδο.

Χρηματοδότηση και πόροι

Η χρηματοδοτική τεκμηρίωση δεν παρέχει λεπτομέρειες για μηχανισμούς χρηματοδότησης στην Κρήτη. Οι εναλλακτικοί μηχανισμοί είναι περιορισμένοι και οι διαθέσιμοι πόροι ανεπαρκείς.

Ανάλυση πολλαπλών κινδύνων

Οι αξιολογήσεις κινδύνων είναι ξεπερασμένες και απαιτούν επικαιροποίηση. Εντοπίζονται ευπάθειες σε κοινωνικοδημογραφικά χαρακτηριστικά, υποδομές και πολιτιστική κληρονομιά. Δεν περιλαμβάνεται επαρκής αναφορά σε ευάλωτες ομάδες, όπως ηλικιωμένοι και άτομα με αναπηρία.

Υποδομές και περιβαλλοντική προστασία

Οι αντισεισμικοί κανονισμοί υπάρχουν, αλλά δεν είναι σαφής η εφαρμογή τους στην Κρήτη. Οι στρατηγικές διαχείρισης κινδύνων δεν συνδέονται με τις πολιτικές προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.

Κανονισμοί δόμησης και χρήσεις γης

Το **Αναθεωρημένο Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο (2017)** καθορίζει πολιτικές επέκτασης οικισμών και περιορίζει τη δόμηση σε σειсмоγενείς και πλημμυρογενείς περιοχές, αλλά η επιβολή τους παραμένει ασαφής.

Πολιτιστική κληρονομιά

Το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού εποπτεύει την προστασία μνημείων μέσω συλλογικών οργάνων. Ωστόσο, τα σχέδια διαχείρισης καταστροφών δεν ενσωματώνουν ειδικές στρατηγικές για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς της Κρήτης.

Εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση

Η **Ακαδημία Πολιτικής Προστασίας (Α.ΠΟ.Π.)** παρέχει εκπαίδευση βασισμένη στο μοντέλο «Πρόληψη, Προετοιμασία, Ανθεκτικότητα». Υπάρχει ενημερωτικό υλικό για άτομα με αναπηρία σχετικά με την απόκριση σε καταστροφές.

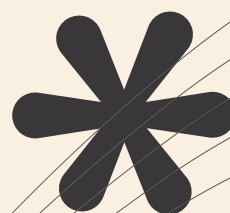

Προειδοποίηση και απόκριση

Το εθνικό σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης αποτελεί σημαντική βελτίωση, αλλά η τοπική εφαρμογή του στην Κρήτη παραμένει ασαφής.

Αποκατάσταση και ανάκαμψη

Υπάρχουν προκλήσεις στη διαχείριση ασφάλειας και υγείας μετά από καταστροφές λόγω ασαφών δομών διακυβέρνησης. Παρότι υπάρχει ειδική διαδικτυακή πλατφόρμα κρατικής αρωγής, οι τοπικές επιχειρήσεις δυσκολεύονται να αντλήσουν πληροφορίες και να αντιμετωπίσουν γραφειοκρατικά εμπόδια.

WEBSITE

www.resiliage.eu

CONTACT US

info@resiliage.eu

FOLLOW US

[!\[\]\(d66ff64371a51729ac8c1cdaa685ba6f_img.jpg\)](#) [!\[\]\(0f31ebba7abcd47777e178db26f29705_img.jpg\)](#) [!\[\]\(63ea948177b1bcc486b2b76d20d5fb69_img.jpg\)](#) [!\[\]\(886f7dced1265a6d438eca0881817b40_img.jpg\)](#) [!\[\]\(bb381b56be27580041e232a6cbb04464_img.jpg\)](#) @ResiliageEU

OUR CONSORTIUM

